

Posudek na bakalářskou práci Soni Tiché

Práce je dobře koncepčně promyšlena i dobře napsána. Jejím jádrem je analýza Bieblovy sbírky *S lodi jež dováží čaj a kávu* (1928). Soňa Tichá na začátku práce vymezuje pojmy avantgarda, modernita a modernismus, avantgardní exotismus a básnický cestopis. Tím si připravuje půdu pro analýzu sbírky *S lodi jež dováží čaj a kávu*. V ní, jak uvádí, první oddíl představuje život v rodném kraji, kam lehce pronikají orientální obrazy, v druhém oddílu se v úvodní básni ličí příprava na cestu (už bez exotických motivů) a především samotná cesta po moři a třetí oddíl *Protinožci* (věnovaný Seifertovi) prezentuje Jávou, přičemž se objevují obrazy domova, paradoxně v javanském prostředí vnímané jako cizí a exotické. „Právě prolínání toho, co je nahoře a toho, co je dole, vrcholí v poslední části sbírky. Část *Protinožci* je vlastně „zrcadlovým“ odrazem části první. Na začátku exotismus pronikal do sbírky z „rodného kraje“ a na konci pronikají do exotiky motivy z „domova“. *Protinožci* stojí v opozici k části první a převrací její obraz stejně, jako to dělá zrcátko či mořská hladina.“ (str. 37) Následuje přehled exotických motivů v dalších Bieblovy dílech a srovnání s exotickými obrazy v dílech Jaroslava Seiferta (*Na vlnách TSF*) a Vítězslava Nezvala (cyklus *Exotická láska* v knize *Pantomima*).

Následují připomínky k práci, které nejsou zásadní. Vymezení avantgardy, alespoň v české literatuře, není úplně jasné. Píše se o tom, že „je kladen důraz na českou avantgardu poválečnou, zejména na proletářskou poezii, ale ještě více na poetismus“. To znamená, že proletářská poezie je součástí avantgardy, i když její díla (např. Neumann, Wolker) nesplňují kritérium extrémního novátorství a stylistického experimentu (viz str. 7)? Patří do avantgardy např. předválečná díla Josefa Čapka? Právě on měl kontakty na obě německé avantgardní skupiny, o kterých se mluví na str. 10. Je mi však jasné, že tyto problémy nebyly v popředí práce. Na str. 17 se uvádí, že v Dalmácii v Bašce se Biebl seznámil s Jarmilou Mikšovou (správně má být Mikšovskou), která „byla námětem k sepsání sbírky *Zloděj z Bagdádu*. Mikšová však měla tuberkulózu a na ni následně zemřela.“ Ve skutečnosti Jarmila Mikšovská podnítila už některé básně Bieblovy prvotiny *Věrný hlas* (jaro 1924). Zemřela v lednu 1925 a po její smrti vydal Biebl sbírku *Zloděj z Bagdadu* (v květnu nebo začátkem června 1925), jež byla Mikšovské spoluedikována a kde se ona objevuje jako lyrická hrdinka několika básní. Dalším problémem je nerespektování originální grafiky básní. Například v básni *Žně* je v originálu odsazen každý druhý verš (s. 21), podobně i v básni *Na bílém polštáři* (s. 22), v *Cestě k lesu* (s. 24), v *Yorcku* (s. 27), *Na oceánu* (s. 28) atd.

Stejně jako interpunkce hraje i grafika v avantgardních básních důležitou roli. Drobná chyba se vloudila na str. 29: místo „v první sbírce“ má být „v první básni“. V literatuře postrádám esej Petra Krále „Bieblova stuha“ (na pokračování ve dvou číslech časopisu Tvar, 2011) s pronikavými postřehy o Bieblově poetice.

Domnívám se, že práce splňuje kritéria pro bakalářské práce, že je přínosná a že Soňa Tichá v ní prokázala dobrou orientaci v literatuře předmětu i schopnost analýzy básnického díla. Navrhuji známku „výborně“ nebo „velmi dobře“ podle průběhu obhajoby.

31. 8. 2014

Jiří Holý